

SARDAR PATEL UNIVERSITY
T.Y.B.A. VI Semester Examination
Tuesday, 16th April 2013
11:00 a.m. – 2:00 p.m.
UA06CHIS21 – History Paper 21
Economic History of India Part 2 (CE 1750 to 1950)

કુલ ગુણ : ૭૦

સૂચના : જમણી બાજુના અંક ગુણ દર્શાવે છે.

- પ્ર.૧ નીચેનામાંથી કોઈપણ છ (૬) પ્રશ્નોના ટૂંકમા જવાબ આપો. (૧૮)
- (૧) બ્રિટીશ સમયમાં મેનેજિંગ એજન્સી પ્રથા ભારતમાં કેમ વિકસી ?
- (૨) પશ્ચિમ ભારતમાં ઉદ્યોગોનું સંચાલન કયા ગુજરાતી પ્રયોજકો પાસે રહેવા પામ્યું.
- (૩) ભારતમાં કાપડ ઉદ્યોગનો પાયો નાખનાર કોણ હતા ? તેમણે કયા મિલ સ્થાપી ?
- (૪) અમદાવાદ વેપાર ઉદ્યોગનું મોન્યેસ્ટર શા માટે કહેવાતું ?
- (૫) રણછોડલાલ છોટાલાલે સૌ પ્રથમ સુતરાઉ કાપડની મિલ કયારે સ્થાપી ? તેમની કંપનીનું નામ જણાવો.
- (૬) ભારતમાં સૌ પ્રથમ પી.ડબલ્યુ.ડી. ખાતું કયારે અને કોણે શરૂ કર્યું ?
- (૭) ભારતમાં જળવ્યવહાર માટે સૌ પ્રથમ કંપની કયારે અને કઈ કંપની સ્થપાઈ ?
- (૮) ભારતમાં શણ ઉદ્યોગે બંગાળમાં કેમ વિકસ્યો ?
- (૯) ભારતમાં બ્રિટીશ ઔદ્યોગીકરણથી કારીગરો પર શી અસરો થઈ ?
- (૧૦ ભારતમાં શણ ઉદ્યોગનો પાયો નાખનાર કોણ હતા ? તેમણે કયાં મિલ સ્થાપી ?
)
- પ્ર.૨ ભારતમાં બ્રિટીશ શાસન દરમિયાનના ઔદ્યોગિક વલણો તપાસો. (૧૭)
- અથવા**
- પ્ર.૨ ભારતમાં દેશી ઉદ્યોગની પડતીના કારણો અને પરિણામોની ચર્ચા કરો. (૧૭)
- પ્ર.૩ ભારતમાં ઔદ્યોગિક સાહસિક તરીકે રણછોડલાલ છોટાલાલનું પ્રદાન જણાવો. (૧૭)
- અથવા**
- પ્ર.૩ ભારતના અગ્રણી ઉદ્યોગપતિ તરીકે જમશેદજી તાતાની સિદ્ધિઓ વર્ણવો. (૧૭)
- પ્ર.૪ ટૂંકનોંધ લખો. (ગમે તે બે) (૧૮)
- (૧) શણઉદ્યોગ
- (૨) રેલવે
- (૩) સુતરાઉ કાપડ ઉદ્યોગ
- (૪) બ્રિટીશ વ્યપારનીતિ

